

stillede – forudsætninger med hensyn til produktion og omsætning samt pris- og omkostningsudviklingen, som handelsministeriet nærmere kommenterede i redegørelsen. Bl. a. bemærkedes, at den i regneeksemplet forudsatte udvikling i salgspriserne fra 1977 til 1985 næppe kunne betragtes som urealistisk taget over perioden under ét, men at der meget vel kunne tænkes brud på denne udviklingslinie, som kunne påvirke regneeksemplets indtjening ganske stærkt. Det bemærkedes endvidere, at regneeksemplet forudsatte en relativ lav skrotpris sammenholdt med salgsprisen for færdigt stål, og at det i betragtning af, at en del af skrotforbruget må importeres, og i betragtning af, at Stålvalseværket som følge af eksportfriheden for skrot indenfor EF måtte konkurrere med skrotforbrugere i andre EF-lande, kunne det næppe afvises, at skrotprisen i visse år kunne komme til at afvige fra den i regneeksemplet forudsatte med en negativ virkning på 25–50 mill. kr. i sådanne år. Bemærkningerne til regneeksemplets forudsætninger konkluderede således:

»De i regneeksemplerne indbyggede forudsætninger er efter handelsministeriets opfattelse rimelige og er udtryk for en realistisk vurdering. På den anden side vil en sådan vurdering være forbundet med en betydelig grad af usikkerhed, og handelsministeriet har fundet det rigtigt i det foregående afsnit at pege på risikoen for, at Stålvalseværkets indtjening kan blive mindre end forudsat i regneeksemplerne. Det kan naturligvis ikke afvises, at der kan fremkomme afvigelser, der resulterer i et gunstigere forløb. Når man her har fremhævet de negative muligheder, skyldes det, at der for handelsministeriet må foreligge en særlig pligt til at gøre opmærksom på, at der kan foreligge risiko for mindre indtjening end de budgetterede, og dermed et tilsvarende supplerende behov for kapitaltilførsel, som må tages i betragtning, når der skal tages stilling til en anmodning om finansiel bistand af den størrelse, der her er tale om.«

Som det fremgår af det efterfølgende, har der for salgspriserne udvikling i 1978 og 1979 og navnlig for forholdet mellem salgspriser og skrotpriser i 1979 været tale om afvigelser fra det forudsatte, som er de væsentligste årsager til, at Stålvalseværkets videreførelse er afhængig af yderligere kapitaltilførsel.

2. Udviklingen siden juni 1978

Efter vedtagelsen af lov af 8. juni 1978 indskød staten en ansvarlig lånekapital på 108 mill. kr., og aktionærerne indskød 54 mill. kr. i aktiekapital (hvorved aktiekapitalen forøgedes fra 108 mill. kr.

(heraf 54 mill. kr. indbetalt og 54 mill. kr. i fondsaktier) til 162 mill. kr.). Samtidig garanterede handelsministeren for et lån fra Kul- og Stålfællesskabet på 105 mill. kr. og gav tilsagn om statsgaranti for yderligere lån på 108 mill. kr. til rationaliseringsinvestering. Af sidstnævnte tilsagn er trukket 88 mill. kr., resten af tilsagnet ventes udnyttet i juni 1980 i forbindelse med betalinger for den sidste del af de nu næsten gennemførte rationaliseringsinvesteringer.

Efter aftale med finansministeriet fastsattes følgende vilkår for statens indskud:

Lånet ydes således, at staten i tilfælde af konkurs fyldestgøres forud for aktionærerne, efter at de øvrige kreditorer er blevet fyldestgjort. Lånet er afdragsfrit i 20 år, men kan forinden tilbagebetales af selskabet. Inden udløbet af den afdragsfrie periode optages forhandling om lånets tilbagebetaling og forrentning. Såfremt der ikke opnås enighed, forfalder lånet til tilbagebetaling ved udløbet af den afdragsfrie periode. Til og med udgangen af 1985 forrentes lånet med samme procent, som der faktisk bliver udbetalt i udbytte, beregnet i forhold til den indbetalte aktiekapital (dvs. excl. fondsaktier). Inden udgangen af 1985 fastsætter handelsministeren efter samråd med finansministeren en rente for den resterende afdragsfrie periode med udgangspunkt i den til den tid gældende markedsrente. Såfremt selskabets forhold måtte tilsi det, kan der med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg indrømmes en forlængelse af den indtil udgangen af 1985 gældende ordning.

Handelsministeren udpegede en kommitteret for selskabets bestyrelse. Den kommitterede kan deltage med taleret i selskabets bestyrelsesmøder og generalforsamling og skal have adgang til alle oplysninger vedrørende selskabets forhold, som den kommitterede finder nødvendige for varetagelse af statens interesser. Den kommitterede kan forlange dispositioner, som denne finder i strid med de forudsætninger, hvorunder statens indskud har fundet sted, forelagt handelsministeren til forhandling.

Desuden bestemtes det, at Rigsrevisionen deltager i revisionen, sålænge lånet og garantierne er løbende.

Året 1978 resulterede i et regnskabsmæssigt underskud på 57 mill. kr. imod som omtalt i afsnit 1 et underskud på 64 mill. kr. i regneeksemplet. Den omsatte tonnage blev noget større end forudsat og de faktiske salgspriser noget mindre. Som følge af kursudviklingen var der i 1978 konstateret en kursgevinst på selskabets udlandslån på 17 mill. kr., som i status blev tillagt egenkapitalen. I 1977